

provincie
GELDERLAND

BESLUIT NATUURBESCHERMINGSWET 1998 VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Datum besluit : 9 oktober 2015
Onderwerp : Natuurbeschermingswet 1998 – 2014-012287 - gemeente Voorst
Activiteit : Aanleg van een geul in de Dorperwaarden
Verlenen/weigeren : verlenen vergunning

Aanvrager : Waterschap Vallei en Veluwe
Zaaknummer : 2014-012287

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Waterschap Vallei en Veluwe, hierna te noemen aanvrager, van 2 september 2014 om een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, hierna de Nbw 1998.

Aanvraag en procesverloop

De aanvraag omvat de aanleg van een geul in de Dorperwaarden en het optimaliseren van de oever in Eesterweerd en is gelegen in het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende stukken gebruikt:

- Ingevuld aanvraagformulier, d.d. 27 augustus 2014
- KRW maatregelen IJssel cluster 4. Geulen: Dorperwaarden en Yperenberg-Wilp-De Weerd, Oever: Eesterweerd. Tauw bv, d.d. 1 september 2014
- Ingevuld aanvraagformulier, d.d. 27 november 2014.

Op 9 december 2014 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen, waarbij een eerdere versie van de natuurtoets is vervangen.

De aanvraag betrof in eerste instantie ook de aanleg van een geul op de locatie Yperenberg, Wilp, de Weerd maar dit onderdeel is bij brief van 22 april 2015, door ons ontvangen op 23 april 2015, ingetrokken.

Dit besluit heeft alleen betrekking op het deelgebied Dorperwaarden. Voor het deelgebied Eesterweerd volgt een apart besluit.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Het ontwerpbesluit is tevens toegezonden aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Voorst. Voor wat betreft de locatie Dorperwaarden zijn er geen zienswijzen ingekomen als reactie op de terinzagelegging van het ontwerpbesluit.

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Instandhoudingsdoelstellingen

De instandhoudingsdoelstellingen van het voor deze aanvraag relevante Natura 2000-gebied zijn vermeld in bijlage 1.

Activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd

De aanvraag betreft de aanleg van een geul op de locatie Dorperwaarden.

In de Dorperwaarden vinden werkzaamheden plaats in ongeveer 40 meter oever. Ongeveer 500 meter oever en de centrale delen van de plas blijven onaangetast.
De werkzaamheden worden gedurende 2,5 week uitgevoerd.

De inrichtingsmaatregelen zijn opgenomen in bijlage 2.

Dorperwaarden

In de aanvraag beschreven natuurwaarden

Habitattypen

Ter plaatse van de nieuwe geul in de Dorperwaarden is het habitatype H91E0 Zachthoutoibos aanwezig. De kwaliteit is volgens de natuurtoets laag, maar heeft potentie om te ontwikkelen naar goede kwaliteit.

Habitatrichtlijnsoorten

Bittervoorn

De Bittervoorn komt voor in de plas binnen het Habitatrichtlijngebied (Slichtenbreesweerd). Het leefgebied van de Bittervoorn is de oevervegetatie die zich aan de randen van de plas bevindt. In de huidige situatie is het waterpeil van de plas verbonden met die van de rivier en overstroomt de plas meer dan 20 dagen per jaar. In die situatie is er geen sprake van een optimale situatie voor waterplanten en bestaat de vegetatie vooral uit oeverplanten.

Kleine modderkruiper

De Kleine modderkruiper komt voor in de plas binnen het Habitatrichtlijngebied (Slichtenbreesweerd). Deze soort komt voor in langzaam stromend water.

Rivierdonderpad

De stortstenen oevers van de IJssel vormen leefgebied voor de Rivierdonderpad.

Kamsalamander

Doordat in de huidige plas vis aanwezig is komt de Kamsalamander nu niet voor in deze plas.

Bever

De Bever komt in de huidige situatie niet voor in het plangebied, maar het Zachthoutoibos is wel geschikt als leefgebied.

Broedvogels

In de huidige situatie is het plangebied geschikt als leefgebied voor Dodaars. Voor andere soorten waarvoor instandhoudingsdoelen gelden is het gebied niet geschikt.

Niet-broedvogels

Van bijna alle soorten niet-broedvogels zijn waarnemingen bekend in en nabij het plangebied. De graslanden zijn geschikt voor grasetende eenden, ganzen en zwanen. De graslanden en sloten zijn mogelijk geschikt als leefgebied voor Krakeend, Pijlstaart, Meerkoet en Slobeend.

In de aanvraag beschreven relevante factoren

Volgens de natuurtoets zijn de volgende factoren relevant: oppervlakteverlies, verandering stroomsnelheid en verstoring.

In de aanvraag beschreven effecten van de gevraagde activiteiten

Zachthoutoibos

Voor de aanleg van de nieuwe geul worden over een oppervlak van circa 20 x 20 m enkele bomen en/of struiken binnen het Zachthoutoibos gekapt. Deze aantasting leidt volgens de natuurtoets met zekerheid niet tot een significant negatief effect. Door de maatregelen die in de Dorperwaarden uitgevoerd worden worden laagdynamische omstandigheden gecreëerd in de huidige stilstaande noordelijke plas. Dit zijn gunstige condities voor Zachthoutoibos.

Volgens de natuurtoets is er geen sprake van negatieve effecten op het instandhoudingsdoel voor Zachthoutoibos.

Bittervoorn

Volgens de natuurtoets leidt de aanleg van de geul niet tot aantasting van het leefgebied van de Bittervoorn. Er zal in het centrale deel van de plas stroming ontstaan, maar dit heeft geen effect op de oevervegetatie dat het leefgebied voor de Bittervoorn vormt.

Ter plekke van de in- en uitstroomopening zal de oevervegetatie afnemen. Daar staat tegenover dat de aanleg van de geul voor een toename aan water met oevervegetatie leidt. Netto is er sprake van een toename in water met oevervegetatie en is er geen sprake van een negatief effect op het leefgebied van de Bittervoorn.

De verstoring als gevolg van de graafwerkzaamheden zijn plaatselijk en tijdelijk. Er zijn voor de Bittervoorn voldoende uitwijkmogelijkheden zodat er geen sprake is van een negatief effect op de Bittervoorn als gevolg van verstoring.

Kleine modderkruiper

De toename van stroming in de plas is volgens de natuurtoets te beperkt om te leiden tot een negatief effect op de Kleine modderkruiper.

De verstoring als gevolg van de graafwerkzaamheden zijn plaatselijk en tijdelijk. Er zijn voor de Kleine modderkruiper voldoende uitwijkmogelijkheden zodat er geen sprake is van een negatief effect op de Kleine modderkruiper als gevolg van verstoring.

Rivierdonderpad

Ter plekke van de uitstroomopening worden stortstenen verwijderd en daarmee wordt leefgebied van de Rivierdonderpad aangetast. Met het aanbrengen van hout aan de oevers wordt binnen de geul nieuw leefgebied ontwikkeld voor de Rivierdonderpad. Er is netto geen sprake van een afname van leefgebied voor de Rivierdonderpad.

De verstoring tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden is te tijdelijk en lokaal om een significant negatief effect op het instandhoudingsdoel van de Rivierdonderpad te leiden.

Bever

Door de uit te voeren maatregelen in de Dorperwaarden wordt het ooibos beter bereikbaar voor de Bever.

Kwartelkoning

De Dorperwaarden is in het concept Natura 2000-beheerplan Rijntakken aangewezen als kerngebied voor de Kwartelkoning. Volgens de natuurtoets leiden de voorgenumen maatregelen niet tot een negatief effect op de Kwartelkoning omdat:

- *"In de Dorperwaarden voldoende grasland behouden blijft dat als leefgebied voor de kwartelkoning kan dienen;*
- *De oevers met moerasvegetatie van de nevengeul een versterking van het kwartelkoningbiotoop kan betekenen, het kan een foerageergebied zijn waar naar uitgeweken kan worden in tijden van droogte."*

Niet-broedvogels

Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen soorten van open water plaatselijk en tijdelijk verstoord worden. Volgens de natuurtoets is in de omgeving voldoende alternatief leefgebied beschikbaar, onder andere de plassen aan de overkant van de IJssel. Er is geen sprake van een negatief effect op de instandhoudingsdoelen.

Als gevolg van de aanleg van de geul zal een permanent natte zone in de graslanden ontstaan. Dit is positief voor steltlopers als Scholekster, Kievit, Grutto, Goudplevier, Kemphaan, Wulp en Tureluur die deze natte zones als rustplaats tijdens de trekperiode gebruiken. De slikgige oevers die ontstaan zijn geschikt foerageergebied voor deze soorten.

Er zijn voldoende uitwijkmogelijkheden in de directe omgeving beschikbaar zodat verstoring tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden niet leidt tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen.

Als gevolg van de aanleg van de geul verdwijnt ongeveer 3,3 ha grasland dat leefgebied is voor grasetende watervogels als Grauwe gans, Brandgans, Toendrarietgans, Kolgans, Smient, Kleine zwaan en Wilde zwaan.

In de directe omgeving zijn voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar zodat er geen sprake is van negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor deze soorten als gevolg van verstoring tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden.

Krakeend, Pijlstaart, Meerkoet en Slobeend zijn flexibel in de keuze van leefgebied. Ook oevers met ondiep water zijn geschikt als leefgebied voor deze soorten. Er is daarom geen sprake van een negatief effect op deze soorten als gevolg van het ontstenen en vergraven van de oevers. De uit te voeren maatregelen hebben geen effect op stilstaande wateren die geschikt zijn als leefgebied voor de Wintertaling. Ook het leefgebied van de Bergeend wordt door het uitvoeren van de maatregelen niet aangetast.

In de aanvraag voorgestelde mitigerende maatregelen

Mitigerende maatregelen zijn niet aan de orde.

Beoordeling van de effecten van de aanvraag op de instandhoudingsdoelstellingen

Wij kunnen ons vinden in de conclusies van de natuurtoets.

Cumulatieve effecten

In de Vorchterwaarden is een toename in leefgebied voor de Bittervoorn als gevolg van de aanleg van nevengeulen. De KRW maatregelen zorgen netto voor een toename in leefgebied voor de Bittervoorn.

Volgens de natuurtoets blijft er ook na het verwijderen van maximaal 12,3 km stortstenen oever voldoende leefgebied voor de Rivierdonderpad in de IJssel aanwezig.

In de natuurtoets is aangegeven dat de Rivierdonderpad bedreigd wordt door uitheemse grondels. Verwacht wordt dat de Rivierdonderpad in dichtheid zal afnemen als gevolg van de opkomst van uitheemse grondels. Het ontstenen van de oevers heeft een gunstig effect omdat natuurlijke oevers hoge dichtheiden uitheemse grondels voorkomen en daardoor gunstig zijn voor de Rivierdonderpad.

Als gevolg van werkzaamheden KRW IJssel cluster II, III en IV gaat 27,6 ha grasland, dat leefgebied is voor grasetende vogels, verloren. De afname aan foerageergebied is in de natuurtoets berekend op 44.160 kolgansdagen. Dit is een worst-case omdat bij de berekening uitgegaan is dat de afname uitsluitend plaatsvindt in cultuurgrasland, terwijl dit in werkelijkheid niet het geval is. Een groot deel van het oppervlak dat verloren gaat bestaat uit oevers, ruigtes en suboptimale graslanden.

In de natuurtoets is berekend dat er ook na het uitvoeren van de voorgenomen maatregelen voldoende foerageergebied voor grasetende niet-broedvogels overblijft in het deelgebied Uiterwaarden IJssel. Er wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van grasetende niet-broedvogels als gevolg van de voorgenomen maatregelen.

Voor zowel de KRW-maatregelen als andere projecten is verstoring van niet-broedvogels zeer tijdelijk en plaatselijk en zijn er voldoende uitwijkmogelijkheden. In de natuurtoets is daarom

geoordeeld dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op vogels door cumulatie van verstoring.

Beoordeling van de effecten van de aanvraag op cumulatieve effecten de instandhoudingsdoelstellingen

Wij kunnen ons vinden in de conclusie uit de natuurtoets dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen als gevolg van cumulatie van effecten.

Niet gebleken is dat er belangen aan de orde zijn zoals vermeld in artikel 19e sub c die in strijd zijn met verlening van de gevraagde vergunning.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande en de passende beoordeling hebben wij de zekerheid verkregen dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. Nu tevens de belangen zoals vermeld in artikel 19 e sub c Nbw 1998 niet aan de orde zijn, kan de vergunning worden verleend.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Gelderland:
Gelet op de artikelen 16, 19d-g en 43 van de Nbw 1998;

HEBBEN BESLOTEN

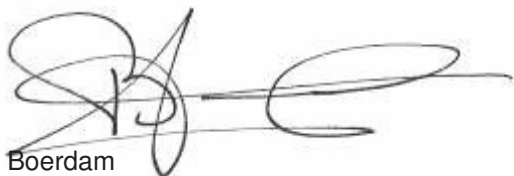
Waterschap Vallei en Veluwe een vergunning voor de locatie Dorperwaarden conform de beschrijving in de aanvraag te **verlenen**. Aan de vergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Uiterlijk twee weken voordat met de uitvoering van het project wordt gestart moet een planning van de werkzaamheden worden gezonden aan de Provincie Gelderland via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2014-012287.
2. Deze vergunning wordt uitsluitend gebruikt door (medewerkers van) de vergunninghouder of aantoonbaar in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
3. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de vergunde activiteit wordt uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze vergunning, en toont deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
4. De in voorschrift 2 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze vergunning en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.

5. Binnen twee weken na realisering van de activiteit/het project dient een gereedmelding te worden gedaan aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2014-012287.

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

H. Boerdam

N.B. Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet en regelgeving.

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage).

Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor het behandelen van het beroepschrift en voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de Raad van State, telefoonnummer (070) 426 44 26.

bijlagen:

- Bijlage 1: Instandhoudingsdoelstellingen
- Bijlage 2: kaarten met maatregelen

BIJLAGE 1

Instandhoudingsdoelstellingen van het voor deze aanvraag relevante Natura 2000-gebied

Rijntakken

Bij besluit van 29 april 2014 zijn de Vogelrichtlijngebieden IJssel, Neder-Rijn, Gelderse Poort en Waal en de daarin gelegen Habitatrichtlijngebieden IJsseluiteerwaarden, Amerongse Bovenpolder, Gelderse Poort en Rijswaard en Kil van Hurwenen samengevoegd tot één Natura 2000-gebied: Rijntakken.

De Rijntakken is op 24 maart 2000 (Stcrt. 2000, nr. 65) als vier afzonderlijke speciale beschermingszones onder de Vogelrichtlijn aangewezen: IJssel, Neder-Rijn, Waal en Gelderse Poort.

De Rijntakken is op 20 mei 2003 als vier afzonderlijke gebieden aangemeld als Habitatrichtlijngebied. Op 7 december 2004 heeft de Europese Commissie deze gebieden geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio.

Ingevolge artikel 60a, vijfde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is de status van de hieronder aangegeven beschermde natuurmonumenten, voor zover gelegen in eerder aangewezen Vogelrichtlijngebieden, op 1 oktober 2005 vervallen.

- IJsseluiteerwaarden, aangewezen 8 augustus 1995 (N-95-6038; Stcrt. 1995, 166);
- De Oude Waal I, aangewezen 16 maart 1983 (NLB/GS/GA-121; Stcrt. 1983, 55);
- Weide Oude Rijnstrangengebied, aangewezen 18 april 1979 (NLB/N 35262; Stcrt. 1979).
- Kil van Hurwenen, aangewezen 26 juni 1973 (8532; Stcrt. 1973, 129).

Ingevolge artikel 15a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is de status van het deel van het beschermd natuurmonument IJsseluiteerwaarden dat geen onderdeel was van het eerder aangewezen Vogelrichtlijngebied, door de aanwijzing van het Natura 2000-gebied Rijntakken vervallen.

Algemene doelen (aanwijzingsbesluit Rijntakken)

Behoud en indien van toepassing herstel van:

- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- de op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Instandhoudingsdoelstellingen die alleen van toepassing zijn op de delen die naast vogelrichtlijngebied tevens als habitatrichtlijngebied zijn aangewezen.

Tabel 1 Instandhoudingsdoelstellingen (Bron: aanwijzingsbesluit Rijntakken)

(= behoudoelstelling; > ontwikkeldoelstelling; =<) behoudoelstelling maar achteruitgang toegestaan ten gunste van specifieke ontwikkeldoelstelling)

Habitattypen	<i>Doelstelling verspreiding</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	=	>	>
H3260B Rivieren met waterplanten	=	>	=
H3270 Slikkige rivieroever	=	>	>
H6120 Stroomdalgraslanden ¹	=	>	>
H6430A Ruigten en zomen, nat zoet, laag-dynamisch	=	=	=
H6430C Ruigten en zomen, droog	=	=	=
H6510A Glanshaverhooilanden	=	>	>
H6510B Vossenstaartgraslanden	=	>	>
H91E0A Rivierbegeleidende zachthout-Ooibossen	=	=	>
H91E0B Rivierbegeleidende essen-iepenbossen	=	=	>
H91F0 Droge hardhoutooibossen	=	>	>

¹Prioritair habitatype

Soorten	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
H1095 Zeeprik	=	>	>	>
H1099 Rivierprik	=	>	>	>
H1102 Elft	=	=	=	>
H1106 Zalm	=	=	=	>
H1134 Bittervoorn	=	=	=	=
H1145 Grote modderkruiper	>	>	>	>
H1149 Kleine modderkruiper	=	=	=	=
H1163 Rivierdonderpad	=	=	=	=
H1166 Kamsalamander	>	>	>	>
H1318 Meervleermuis	=	=	=	=
H1337 Bever	=	=	=	>

Instandhoudingsdoelen die op het gehele gebied van toepassing zijn.

Broedvogels	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Omvang populatie van "x" paren</i>
A004 Dodaars		=	=	45
A017 Aalscholver		=	=	660
A021 Roerdomp		>	>	20
A022 Woudaap		>	>	20
A119 Porseleinhoen		>	>	40
A122 Kwartelkoning		>	>	160
A153 Watersnip		=	=	17
A197 Zwarte stern		>	>	240
A229 IJsvogel		=	=	25

A249 Oeverzwaluw		=	=	680
A272 Blauwborst		=	=	95
A298 Grote karekiet		>	>	70
Niet-broedvogels	<i>Doelstelling verspreiding leefgebied</i>	<i>Doelstelling omvang leefgebied</i>	<i>Doelstelling kwaliteit leefgebied</i>	<i>Seizoensge- middelde van "x" vogels</i>
A005 Fuut		=	=	570
A017 Aalscholver		=	=	1300
A037 Kleine zwaan		=	=	100
A038 Wilde zwaan		=	=	30
A039 Toendrarietgans	=	=($<$)	=	2800
A041 Kolgans	=	=($<$)	=	10.600
A043 Grauwe gans	=	=($<$)	=	22.000
A045 Brandgans	=	=($<$)	=	5.200
A048 Bergeend		=	=	120
A050 Smient	=	=($<$)	=	17.900
A051 Krakeend		=	=	340
A052 Wintertaling		=	=	1.100
A053 Wilde eend		=	=	6.100
A054 Pijlstaart		=	=	130
A056 Slobeend		=	=	400
A059 Tafeleend		=	=	990
A061 Kuifeend		=	=	2.300
A068 Nonnetje		=	=	40
A125 Meerkoet		=	=	8.100
A130 Scholekster		=	=	340
A140 Goudplevier		=	=	140
A142 Kievit		=	=	8.100
A151 Kempfaan		=	=	1.000 ²
A156 Grutto		=	=	690
A160 Wulp		=	=	850
A162 Tureluur		=	=	65

²Betreft seizoensmaximum

Bijlage 2 kaart met maatregelen

Dorperwaarden (Bron: KRW maatregelen IJssel cluster 4. Geulen: Dorperwaarden en Yperenberg-Wilp-De Weerd, Oever: Eesterweerd. Tauw bv, d.d. 1 september 2014)

